

SINDIKAT KBC ZAGREB

Kišpatićeva 12, HR – 10 000 Zagreb

E-mail: ured.sindikatkbczagreb@gmail.com | tanjaleontic@gmail.com

+385912095000 | +385912400700

UR.BROJ: **021-18-2026**

Zagreb, 10. veljače 2026.

Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije

Ulica grada Vukovara 49

10000 Zagreb

**VIJEĆE ZA PRAĆENJE I UNAPRIJEĐENJE SUSTAVA PLAĆA
U DRŽAVNOJ SLUŽBI I JAVNIM SLUŽBAMA**

n/p predsjednik Vijeća

Damir Habijan

vijece.pp@mpudt.hr | ministar@mpu.hr

Predmet: ZAHTJEV ZA IZMJENE I DOPUNE UREDBE O NAZIVIMA RADNIH MJESTA, UVJETIMA ZA RASPORED I KOEFICIJENTIMA ZA OBRAČUN PLAĆA U JAVNIM SLUŽBAMA

– DOPUNA, daje se!

1. UVOD

Sindikatski savez Kliničkog bolničkog centra Zagreb (u daljnjem tekstu: Sindikat KBC Zagreb) podnosi dopunjeni zahtjev koji se nadovezuje na ranije dostavljene prijedloge i inicijative vezane uz izmjene i dopune Uredbe o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaća u javnim službama.

Zahtjev je nastavak višegodišnjeg dijaloga s nadležnim tijelima državne uprave te se temelji na praćenju učinaka primjene Uredbe u praksi i analizi organizacijskih i operativnih poteškoća s kojima se radnici u sustavu zdravstva i socijalne skrbi svakodnevno suočavaju.

Posebna vrijednost prijedloga proizlazi iz iskustava izravne primjene propisa u najvećoj zdravstvenoj ustanovi u Republici Hrvatskoj, što dodatno ukazuje na potrebu za jasnijim i preciznijim normativnim rješenjima.

U okviru ovog zahtjeva objedinjeni su sljedeći prethodno upućeni dopisi:

1. **Dopis od 13. lipnja 2024.** – nezdravstveni radnici III. i IV. vrste
2. **Dopis od 21. lipnja 2024.** – radna i položajna mjesta I., II. i III. vrste (razine VII.–IV. HKO-a)
3. **Dopis od 21. lipnja 2024.** – uvrštenje novih radnih mjesta u sustavu zdravstva i socijalne skrbi
4. **Dopis od 21. lipnja 2024.** – nova položajna radna mjesta I. vrste i korekcija koeficijenata
5. **Dopis od 21. lipnja 2024.** – dodatna valorizacija koeficijenata za KBC Zagreb kao nacionalnu bolnicu nulte kategorije
6. **Zahtjev od 6. lipnja 2025.** – reguliranje rada njegovatelja

Ovaj dopis predstavlja konsolidirani prijedlog, kojim se daje sustavan pregled uočenih nepravilnosti i normativnih neusklađenosti te predlažu konkretna i provediva rješenja radi uspostave pravednijeg, transparentnijeg i održivijeg sustava plaća, utemeljenog na stvarnim odgovornostima, složenosti poslova i opterećenju radnih mjesta.

2. KLJUČNI CILJEVI ZAJEDNIČKOG ZAHTJEVA

Predložene izmjene i dopune Uredbe usmjerene su na sustavno unapređenje modela obračuna plaća te uklanjanje strukturnih i normativnih nedostataka koji su se pokazali u dosadašnjoj primjeni u sustavu zdravstva i socijalne skrbi.

Dosadašnja praksa jasno ukazuje da postojeći sustav koeficijenata u mnogim segmentima ne odražava stvarne uvjete rada, razinu rizika, složenost poslova ni odgovornost pojedinih radnih mjesta, što dovodi do neujednačenog i nepravednog vrednovanja rada, narušava motivaciju zaposlenika i dugoročno ugrožava stabilnost sustava.

Polazeći od načela socijalne pravednosti, zaštite dostojanstva rada te ustavne obveze države da osigura jednakost i pravičnost u području rada i plaća,

Sindikata utvrđuje sljedeće ključne ciljeve:

- uklanjanje dugogodišnjih nejednakosti u sustavu plaća između različitih skupina radnika, osobito između onih izloženih povećanom riziku i onih koji rade u administrativnim ili niskorizičnim uvjetima;
- ponovno uvođenje stupnjevanja prema posebnim uvjetima rada, razini rizika i složenosti poslova (PUR sustav), na temelju objektivne i dokumentirane procjene za svako radno mjesto;
- primjereno vrednovanje rada u stvarnim radnim uvjetima, osobito u ustanovama od nacionalnog i tercijarnog značaja u kojima se obavljaju najsloženiji i najodgovorniji poslovi;
- dosljednu primjenu ustavnog načela „jednaka plaća za rad jednake vrijednosti“ (članak 14. Ustava Republike Hrvatske), uz uklanjanje formalnih razlika koje nemaju uporište u prirodi posla;
- osiguranje razine plaće koja omogućuje dostojanstven život te je razmjerno udaljena od zakonskog minimuma;
- jačanje motivacije zaposlenika i sprječavanje daljnjeg odljeva stručnog, tehničkog i pomoćnog kadra iz sustava zdravstva i socijalne skrbi.

Bez provedbe navedenih izmjena nije moguće osigurati dugoročnu financijsku i kadrovsku stabilnost javnog zdravstvenog sustava, niti održati razinu kvalitete i sigurnosti zdravstvene skrbi koju građani Republike Hrvatske opravdano očekuju.

3. PRIJEDLOG I – NEZDRAVSTVENI RADNICI III. I IV. VRSTE

Primjena važeće Uredbe dovela je do normativnog i financijskog izjednačavanja radnika koji rade u izrazito rizičnim, infektivnim i fizički zahtjevnim uvjetima s onima koji obavljaju administrativne ili niskorizične poslove. Takav pristup ukinuo je stvarnu razliku između poslova različite razine rizika, složenosti, odgovornosti i psihofizičkog opterećenja te narušio osnovno načelo pravednog vrednovanja rada.

Istodobno je napušten dugogodišnji sustav priznavanja posebnih uvjeta rada putem stalnih dodataka na plaću, uređenih kolektivnim ugovorima i utemeljenih na stručnoj procjeni rizika. Posljedica je sustavno podcjenjivanje rada zaposlenika koji svakodnevno rade u uvjetima povećane izloženosti štetnim utjecajima, uz istodobno smanjenje njihove materijalne i profesionalne vrijednosti u sustavu.

Cilj predloženih izmjena je ponovno uspostaviti objektivan i diferenciran sustav vrednovanja, utemeljen na stvarnim uvjetima rada, razini rizika i složenosti poslova, kako bi se osigurala razmjerna i socijalno pravedna naknada.

PRIJEDLOG

za sva ona radna i položajna mjesta koja nisu valorizirana stupnjevanjem na tri razine PUR:

1. Uvođenje tri razine rizika primjenom PUR sustava:
 - Kategorija 1: 23–28 (32) %
 - Kategorija 2: 17–21 %
 - Kategorija 3: 10–15 %
2. Vraćanje logike diferenciranja stalnih dodataka za posebne uvjete rada, u skladu s dosadašnjom praksom kolektivnih ugovora i standardima procjene profesionalnih rizika.
3. Korekcija koeficijenata primjenom PUR sustava:
 - radnik III. vrste – PUR 1, 2, 3
 - radnik IV. vrste – PUR 1, 2, 3
 - čistač/spremač – PUR 1, 2, 3
 - njegovatelj/bolničar – PUR 1, 2, 3
4. Dodatno povećanje najnižih koeficijenata za radnike III. i IV. vrste kako bi se osigurala jasna razlika u odnosu na zakonski minimum plaće.

OBRAZLOŽENJE

Radnici ove skupine rade u jedinicama intenzivnog liječenja, sterilizaciji, hemodijalizi, nuklearnoj medicini, onkologiji, TBC i infektivnim odjelima, prosekturi i drugim prostorima s povećanim zdravstvenim i sigurnosnim rizicima. Izloženi su infektivnim agensima, biološkim i kemijskim štetnostima, citostaticima, fizičkom naporu i značajnom psihičkom opterećenju. Takvi poslovi po svojoj naravi ne mogu se vrednovati jednako kao poslovi koji se obavljaju u standardnim uvjetima bez značajnih profesionalnih opasnosti.

Analiza obračuna plaća za razdoblje 2024.–2025. pokazuje realan pad bruto primanja dijela zaposlenika, što potvrđuje da je novi sustav koeficijenata pogoršao njihov materijalni položaj. Posebno zabrinjava približavanje osnovnih plaća zakonskom minimumu. Povećanje minimalne bruto plaće na 1.050,00 EUR od 1. siječnja 2026. dodatno je umanjilo razliku između minimalne plaće i plaća za poslove povećanog rizika.

Primjerice:

- **koeficijent 1,06 donosi osnovnu bruto plaću od oko 1.065,16 EUR**
- **koeficijent 1,15 uz PUR dodatak iznosi oko 1.155,60 EUR.**

Takve razlike više ne odražavaju stvarnu težinu i odgovornost poslova, čime se gubi smisao sustava koeficijenata, narušava načelo jednake plaće za rad jednake vrijednosti i dovodi u pitanje pravo na plaću dostojnu života.

Bez jasnog stupnjevanja rizika i odgovarajuće financijske valorizacije sustav postaje demotivirajući, povećava fluktuaciju zaposlenika i dugoročno ugrožava najzahtjevnije dijelove zdravstvenog sustava. Predložene izmjene stoga su nužne radi zaštite dostojanstva rada, očuvanja radne snage i stabilnosti javnih službi.

4. PRIJEDLOG II – RADNA I POLOŽAJNA MJESTA I., II. I III. VRSTE

– primjena tri razine PUR sustava

PRIJEDLOG

- jasno normativno razdvajanje radnih i položajnih (rukovodećih) mjesta, uz precizno definiranje ovlasti, odgovornosti i kriterija rasporeda;
- korekcija koeficijenata prema stvarnoj složenosti poslova, razini odgovornosti, opsegu upravljanja i profesionalnom riziku;
- uvrštenje svih visokoobrazovanih zdravstvenih profila u radna mjesta I. vrste (razina VII. HKO-a), uključujući i odgovarajuća položajna mjesta;
- stupnjevanje svih položajnih radnih mjesta kroz tri razine primjenom PUR sustava za rukovoditelje klinika, kliničkih zavoda, zavoda, službi, odjela, dnevnih bolnica i poliklinika, uz koeficijente koji odražavaju organizacijsku, stručnu i pravnu odgovornost, u skladu s ranijom praksom kolektivnih ugovora.

OBRAZLOŽENJE

Važeća Uredba u praksi ne osigurava jasno razlikovanje između poslova koji se obavljaju samostalno i onih koji

uključuju rukovođenje, upravljanje zaposlenicima, donošenje stručnih odluka te odgovornost za sigurnost pacijenata i zakonitost rada.

Zbog toga dio rukovodećih i visokoobrazovanih radnika ostaje nedovoljno valoriziran, iako snosi znatno veću odgovornost i profesionalni rizik.

Poseban problem predstavlja položaj visokoobrazovanih zdravstvenih radnika koji, unatoč završenoj razini VII. HKO-a i obavljanju složenih poslova, nisu svrstani u radna mjesta I. vrste ili im koeficijenti ne odražavaju stvarno opterećenje. Time se stvara nejednakost u odnosu na usporedive profile, osobito u odnosu na magistre sestrištva, koji su već adekvatno prepoznati.

Takve razlike nemaju stručno ni pravno opravdanje, već proizlaze iz administrativnih nedosljednosti, što dovodi do:

- nejednakih plaća za poslove jednake vrijednosti;
- demotivacije visokoobrazovanog kadra;
- otežanog zadržavanja stručnjaka;
- smanjenog interesa za napredovanje i stručno usavršavanje.

U ustanovama tercijarne i nacionalne razine rukovoditelji organizacijskih jedinica upravljaju velikim timovima, koordiniraju složene procese te snose izravnu odgovornost za kvalitetu i sigurnost zdravstvene skrbi. Takva razina odgovornosti mora biti jasno prepoznata i vrednovana kroz sustav koeficijenata i tri razine PUR.

Cilj predloženih izmjena:

- ukloniti neizravnu diskriminaciju među radnicima iste razine obrazovanja;
- osigurati pravednost unutar VI. i VII. razine HKO-a;
- uskladiti koeficijente sa stvarnom složenošću i odgovornošću poslova;
- uspostaviti transparentan sustav napredovanja;
- dugoročno zadržati visokoobrazovane zdravstvene stručnjake u javnom sustavu.

5. PRIJEDLOG III – PRIJEPIS I UVRŠTENJE NOVIH RADNIH MJESTA (dopuna)

Iz ranijih dopisa proizlazi da u važećoj Uredbi brojna radna mjesta koja stvarno postoje i svakodnevno funkcioniraju u zdravstvenim i socijalnim ustanovama nisu prepoznata, nisu pravilno klasificirana ili su neopravdano izjednačena s općim, administrativnim ili niskorizičnim poslovima.

Takav pristup ne odražava stvarne uvjete rada u bolničkom sustavu, u kojem su gotovo sva pomoćno-tehnička, sigurnosna i logistička radna mjesta izravno povezana s radom s pacijentima, infektivnim materijalom, opasnim kemikalijama, tehnički složenim postrojenjima ili kritičnom infrastrukturom. Svaka pogreška ili prekid rada tih službi može imati ozbiljne posljedice za sigurnost ljudi i kontinuitet zdravstvene skrbi.

Zdravstveni sustav funkcionira kao međusobno ovisna cjelina, pri čemu sigurnost i kvaliteta skrbi ne ovise isključivo o zdravstvenim radnicima, već u jednakoj mjeri i o pomoćno-tehničkom, sigurnosnom i tehničkom osoblju. Prekid rada tih službi neposredno ugrožava pacijente, zaposlenike i redovno funkcioniranje ustanove.

Stoga je nužno da se svako radno mjesto u sustavu zdravstva i socijalne skrbi vrednuje prema:

- stvarnoj i dokumentiranoj procjeni rizika;
- složenosti poslova;
- razini stručne, organizacijske i materijalne odgovornosti;
- potrebnim kvalifikacijama, licencama i ovlaštenjima;
- utjecaju na sigurnost pacijenata i funkcioniranje ustanove.

Rad u visoko rizičnom bolničkom okruženju mora biti primjereno valoriziran, uz plaću koja osigurava dostojanstven život, a ne primanja koja se približavaju zakonskom minimumu i brišu razliku između složenih i rizičnih poslova i poslova minimalne zahtjevnosti.

PRIJEDLOG

Predlaže se uvrštenje sljedećih radnih mjesta III. i IV. vrste s primjenom PUR sustava i predloženim početnim koeficijentom:

- Vatrogasac (kontrolor vatrodojave) – KF 1,55
- Zaštitar (licenca MUP-a i ovlaštenje za nošenje oružja) – KF 1,55
- Čuvar / portir – KF 1,45
- Pomoćni radnik u pripremi, posluživanju i transportu hrane – KF 1,35
- Pomoćni radnik u sabirnici i distribuciji rublja – KF 1,35
- Pomoćni radnik u sterilizaciji – KF 1,35
- Pomoćni radnik u bolničkoj ljekarni – KF 1,35
- Pomoćni radnik u prosekturi – KF 1,35
- Pomoćnik obducenta – KF 1,35
- Električar – KF 1,55
- Rukovatelj posudama s tehničkim plinovima – KF 1,55
- Uklopničar energetskeg postrojenja – KF 1,55
- Kotlovnica – KF 1,55
- Strojnik kompresorske stanice – KF 1,55
- Kuhar / slastičar / mesar – KF 1,45
- Kuhar / slastičar – specijalist – KF 1,55
- Šef kuhinje – glavni kuhar – KF 1,70
- Referent – kontrolor (službenik) – KF 1,55
- Kontrolor (namještenik) – KF 1,55

OBRAZLOŽENJE po skupinama radnih mjesta

Sigurnosna radna mjesta – vatrogasci i zaštitari (III. vrsta)

Vatrogasci i zaštitari rade u 24-satnom režimu, u uvjetima povećanog sigurnosnog rizika, uz izravnu odgovornost za zaštitu života pacijenata, zaposlenika, imovine i kritične bolničke infrastrukture.

Njihovi poslovi uključuju:

- intervencije u izvanrednim situacijama
- rad s opasnim tvarima i instalacijama
- nadzor sigurnosnih i alarmnih sustava
- primjenu posebnih ovlasti i sredstava prisile (zaštitari)
- obvezne licence i stalna osposobljavanja

Riječ je o poslovima visoke odgovornosti kod kojih pogreška može imati teške posljedice, zbog čega koeficijenti moraju odražavati stvarni rizik i opseg odgovornosti.

Tehnička i energetska postrojenja – radna mjesta visokog rizika (III. vrsta, PUR)

Radna mjesta:

- rukovatelj tehničkim plinovima
- strojar kompresorske stanice
- kotlovničar
- uklopničar energetskog postrojenja
- električar

upravljaju sustavima bez kojih bolnica ne može funkcionirati (kisik, medicinski plinovi, energija, grijanje, ventilacija, električno napajanje).

Pogreška ili kvar može:

- ugroziti život pacijenata
- izazvati požare, eksplozije ili havarije
- dovesti do potpunog prekida rada ustanove.

Zbog potrebnih certifikata, stručnih ispita, stalne pripravnosti i visoke tehničke odgovornosti, ova radna mjesta ne mogu biti izjednačena s općim tehničkim poslovima.

Pomoćno-tehnička i logistička radna mjesta (IV. vrsta, PUR)

Radnici u sterilizaciji, prosekturi, kuhinji, praonici i distribuciji rublja, distribuciji hrane te bolničkoj ljekarni svakodnevno rade u kontaktu s infektivnim materijalom, kemikalijama i biološkim uzorcima, uz velika fizička i organizacijska opterećenja.

Njihov rad je često nevidljiv, ali **ključan za sigurnost pacijenata i funkcioniranje zdravstvenog procesa**. Bez tih poslova bolnica ne može pružati ni osnovnu zdravstvenu uslugu.

Na tržištu rada ova su radna mjesta sve teže popunjiva zbog:

- niskih plaća
- visokog rizika
- teških uvjeta rada
- nedovoljne društvene valorizacije.

Bez povećanja koeficijenta sustav se suočava s kroničnim nedostatkom kadra i smanjenom funkcionalnošću bolnica.

Izjednačavanje radnih mjesta kontrolora

Važeća Uredba neopravdano razlikuje:

- kontrolora – službenika
- kontrolora – namještenika

iako se radi o poslovima jednake složenosti, odgovornosti i ovlasti. Takva podjela nema stvarno uporište u prirodi posla te stvara neravnopravan položaj radnika.

Predlaže se izjednačavanje koeficijenta radi jednakog postupanja i pravednog vrednovanja rada.

ZAKLJUČAK

Sva navedena radna mjesta moraju biti vrednovana prema stvarnim uvjetima rada i razini rizika, uz plaću koja osigurava dostojanstven život, a ne primanja koja se približavaju minimalnoj plaći.

U protivnom se narušava socijalna pravednost, potiče odljev radne snage, povećava kadrovska nestabilnost i dugoročno ugrožava sigurnost i funkcionalnost zdravstvenog sustava Republike Hrvatske.

6. PRIJEDLOG IV – UVRŠTENJE POLOŽAJNIH RADNIH MJESTA I. VRSTE

U ranijim dopisima Sindikat je upozorio na sustavnu neusklađenost u vrednovanju visokoobrazovanih zdravstvenih radnika koja proizlazi iz načina razvrstavanja radnih mjesta u važećoj Uredbi.

Posljedica takvog rješenja jest da pojedini magistri ostvaruju jednake ili čak niže plaće od prvostupnika, unatoč višoj razini obrazovanja, većoj odgovornosti, složenijim poslovima i većem profesionalnom riziku. Takvo stanje predstavlja objektivno nejednako postupanje prema radnicima koji obavljaju poslove veće složenosti i odgovornosti te je suprotno temeljnim načelima sustava plaća u javnim službama.

Posebno se ističe da su magistri sestrištva u pojedinim ustanovama već prepoznati i adekvatno vrednovani kroz interne akte o sistematizaciji, dok su ostali visokoobrazovani zdravstveni profili ostali u nepovoljnijem položaju, iako obavljaju usporedive poslove prema složenosti, odgovornosti i razini rizika. Time se stvara nejednakost među strukama iste razine obrazovanja bez objektivnog i razmjernog opravdanja.

Navedeno je protivno:

- ustavnom načelu jednakosti i zabrani diskriminacije;
- načelu jednake plaće za rad jednake vrijednosti;
- općim načelima Zakona o radu o pravednoj naknadi;
- svrsi same Uredbe, koja mora osigurati transparentan i pravedan sustav vrednovanja rada.

Osim pravne upitnosti, ovakvo stanje ima i **ozbiljne sustavne posljedice**: dugoročno demotivira visokoobrazovani kadar, otežava zapošljavanje i zadržavanje stručnjaka te potiče njihov odlazak iz javnog zdravstvenog sustava, čime se izravno ugrožava kvaliteta i dostupnost zdravstvene zaštite.

PRIJEDLOG

Predlaže se izmjena i dopuna Uredbe na način da se:

- u katalog radnih mjesta uvrste **radna mjesta I. vrste (razina VII. HKO-a)** za:
 - magistra primaljstva
 - magistra fizioterapije
 - magistra radiološke tehnologije
 - magistra medicinsko-laboratorijske dijagnostike
 - magistra radne terapije
 - magistra sanitarnog inženjerstva
- za navedena radna mjesta propišu **koeficijenti u rasponu od 2,45 do 2,80**, odnosno na razini na kojoj je već vrednovano radno i položajno radno mjesto magistre sestrištva
- alternativno, propiše jedinstveni naziv radnog mjesta I. vrste: **„Zdravstveni radnik I. vrste u kliničkoj i bolničkoj ustanovi bez specijalizacije“**, uz koeficijent koji odražava razinu VII. HKO-a i stvarnu složenost poslova
- alternativno, propiše jedinstveni naziv radnog mjesta I. vrste: **„Zdravstveni radnik I. vrste u kliničkoj i bolničkoj ustanovi sa specijalizacijom“**, uz koeficijent koji odražava razinu VII. HKO-a i stvarnu složenost poslova zdravstvenog radnika-specijalista struke.

OBRAZLOŽENJE

Visokoobrazovani zdravstveni radnici ove skupine obavljaju **složene i specijalizirane stručne poslove**, sudjeluju u dijagnostičkim i terapijskim postupcima, samostalno rade sa sofisticiranom medicinskom opremom i tehnologijom te djeluju u uvjetima povećanog profesionalnog i zdravstvenog rizika. Uz to često imaju mentorsku, edukacijsku i organizacijsku ulogu u bolničkom sustavu i obrazovnim ustanovama.

Sukladno načelima razmjernosti i jednake plaće za rad jednake vrijednosti, njihov rad mora biti vrednovan u skladu s razinom obrazovanja, odgovornošću i stvarnim opterećenjem. Administrativna rješenja koja ne odražavaju stvarne uvjete rada dovode do nejednakog postupanja, narušavaju pravnu sigurnost i usporavaju profesionalni razvoj zdravstvenih struka.

Stoga je **normativna korekcija Uredbe nužna** radi uspostave pravednog, održivog i funkcionalnog sustava plaća u javnom zdravstvenom sustavu.

7. PRIJEDLOG V – DODATNA VALORIZACIJA ZA KBC ZAGREB

Klinički bolnički centar Zagreb jedina je **nacionalna bolnica nulte kategorije** u Republici Hrvatskoj te središnja tercijarna i referentna zdravstvena ustanova od **posebnog nacionalnog i strateškog značaja** za funkcioniranje cjelokupnog zdravstvenog sustava.

KBC Zagreb čini vrh sustava zdravstvene zaštite u kojem se provode **najsloženiji dijagnostički, terapijski i operativni zahvati**, liječe najteži i najrizičniji pacijenti iz cijele države te obavljaju poslovi visoke specijalizacije, edukacije zdravstvenih radnika, nastavne djelatnosti i znanstveno-istraživačkog rada. U praksi KBC Zagreb istodobno obavlja funkciju **kliničke, nastavne i nacionalne referentne ustanove**, što ga organizacijski, stručno i operativno bitno razlikuje od ostalih zdravstvenih ustanova.

U ustanovi je zaposleno oko 6000 radnika različitih profila, a rad se svakodnevno odvija u uvjetima:

- iznadprosječne složenosti i intenziteta,
- neprekidne 24-satne dostupnosti i trajne pripravnosti sustava,
- povećanog profesionalnog i zdravstvenog rizika,
- rada s najsloženijim kliničkim slučajevima i visoko sofisticiranom medicinskom opremom,
- povećane stručne, organizacijske i pravne odgovornosti za ishode liječenja i sigurnost pacijenata,
- istodobnog obavljanja zdravstvene, nastavne i znanstvene djelatnosti.

Takvi uvjeti **objektivno i trajno nadilaze standardne uvjete rada** u drugim zdravstvenim ustanovama te predstavljaju otegotne okolnosti koje, prema temeljnim načelima radnog prava i sustava plaća u javnim službama, moraju biti **odgovarajuće priznate kroz koeficijente i druga materijalna prava zaposlenika**.

Obveza razmjernog vrednovanja rada proizlazi iz:

- članka 14. Ustava Republike Hrvatske (načelo jednakosti),
- članka 55. Ustava Republike Hrvatske (pravo na rad i primjerenu zaradu),
- Zakona o radu (jednaka plaća za rad jednake vrijednosti),
- općih načela razmjernosti i pravičnosti, prema kojima se plaća određuje prema složenosti poslova, razini odgovornosti, uvjetima rada i rizicima.

Ujednačeno normativno vrednovanje radnika koji rade u **bitno različitim uvjetima** dovodi do faktične nejednakosti i predstavlja odstupanje od navedenih ustavnih i zakonskih načela. Ako radnici koji obavljaju složenije, rizičnije i odgovornije poslove imaju iste koeficijente kao radnici u standardnim uvjetima, dolazi do **povrede načela razmjernosti i jednake plaće za rad jednake vrijednosti**.

Izostanak dodatne valorizacije rada u ustanovi nacionalnog značaja stvara trajnu neusklađenost između stvarnog opterećenja zaposlenika i visine njihovih materijalnih prava te **dugoročno destabilizira funkcioniranje zdravstvenog sustava**.

Posljedice su već vidljive kroz:

- pojačan odljev kadra u druge ustanove ili inozemstvo,
- otežano zapošljavanje novih i visoko specijaliziranih radnika,
- otežano zapošljavanje radnika na pomoćno-tehničkim poslovima,
- pad motivacije zaposlenika,
- povećanje opterećenja postojećih timova,
- ugrožavanje kontinuiteta i kvalitete zdravstvene skrbi na nacionalnoj razini.

S obzirom na ulogu KBC-a Zagreb kao ustanove od **strateškog i javnog interesa**, dodatna valorizacija rada zaposlenika ne predstavlja isključivo trošak, već **ulaganje u sigurnost pacijenata, stabilnost sustava i održivost javnog zdravstva**.

PRIJEDLOG

Predlaže se da se Uredba izmijeni i dopuni na način da se:

- za sve zaposlenike KBC-a Zagreb propiše **poseban dodatak na koeficijent složenosti poslova u rasponu od 10 % do 20 %**, kao naknada za rad u uvjetima povećane složenosti, rizika i odgovornosti ili
- utvrdi poseban normativni status KBC-a Zagreb kao nacionalne bolnice nulte kategorije te donese **posebna odluka Vlade Republike Hrvatske** kojom se osigurava trajna financijska stimulacija i dodatna valorizacija rada zaposlenika.

Predložena mjera trebala bi biti uređena kao **trajna i sustavna**, a ne privremena, kako bi se dugoročno priznali specifični uvjeti rada, opseg poslova i razina odgovornosti u ustanovi od nacionalnog značaja.

Na taj način osigurala bi se usklađenost sustava plaća s ustavnim i zakonskim načelima jednakosti i pravičnosti, pravednije vrednovanje rada zaposlenika te dugoročna stabilnost i funkcionalnost tercijarne zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj.

8. POLOŽAJ NJGOVATELJA/BOLNIČARA U SUSTAVU ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

Položaj njegovatelja u sustavu zdravstva i socijalne skrbi trenutačno je **nedovoljno i neujednačeno uređen**, što u praksi dovodi do ozbiljnih pravnih, organizacijskih i sigurnosnih problema.

Unatoč tome što je važećom Uredbom njegovatelj formalno prepoznat kao radno mjesto s koeficijentom 1,35, **stvarni status, opseg poslova, odgovornosti i prava nisu jasno definirani niti zakonski uređeni**. U praksi njegovatelji često preuzimaju poslove medicinskih sestara-tehničara, osobito u situacijama kada nema dovoljnog broja medicinskog osoblja. Takva praksa stvara pravno neuređenu „sivu zonu“, što zahtijeva hitnu normativnu intervenciju i odgovarajuću valorizaciju rada.

Dodatno, zbog **nedostatnog broja kvalificiranog kadra**, sve se više zapošljavaju strani radnici koji:

- nedovoljno poznaju čak i osnove hrvatskog jezika,
- dolaze iz sustava gdje su kvalifikacije medicinskih sestara-tehničara neprepoznate u Republici Hrvatskoj i stoga su raspoređeni na **niže plaćene poslove njegovatelja**,
- zahtijevaju stalni nadzor domaćih radnika zbog jezične i stručne barijere, što dodatno opterećuje postojeći kadar.

Takva situacija stvara dodatne **organizacijske, sigurnosne i komunikacijske izazove**, povećava rizik pogrešaka u skrbi za pacijente te narušava profesionalnu integritet i radne uvjete domaćih njegovatelja.

CILJ NORMATIVNOG UREĐENJA

Jasno zakonsko utvrđivanje statusa njegovatelja potrebno je kako bi se osigurala:

- **Pravna i ustavna zaštita radnika** (članci 14. i 55. Ustava RH – načelo jednakosti, pravo na rad i primjerenu plaću);
- **Usklađenost sa Zakonom o radu** (jednaka plaća za rad jednake vrijednosti, zabrana diskriminacije, pravo na primjereno vrednovanje rada);
- **Zaštita zdravlja, sigurnosti i profesionalnog integriteta njegovatelja;**
- **Sigurnost i kvaliteta zdravstvene i socijalne skrbi pacijenata**, uključujući i rad u mješovitim timovima s domaćim i stranim radnicima.

PRIJEDLOG

1. Zakonski definirati status njegovatelja kao **samostalnog suradnika** u sustavu zdravstva i socijalne skrbi s jasno utvrđenim pravima i odgovornostima.

2. Jasno razgraničiti kompetencije i odgovornosti između njegovatelja i bolničara/medicinskih sestara, uz normativno definirane granice djelokruga.
 3. Propisati **standard kvalifikacija**, obveznu edukaciju i kontinuirano stručno usavršavanje.
 4. Uvesti **poseban platni razred** i odgovarajuće koeficijente za vrednovanje složenosti, rizika i odgovornosti posla.
 5. Ponovno uvesti sustav **stupnjevanja PUR (1, 2, 3)** temeljen na objektivnoj procjeni rizika i složenosti poslova.
 6. Osigurati **pravednu valorizaciju rada u stvarnim uvjetima**, osobito u ustanovama nacionalnog značaja.
 7. Dosljedno primjenjivati ustavno načelo „jednaka plaća za rad jednake vrijednosti“ te načela razmjernosti, pravičnosti i socijalne zaštite radnika.
-

ZAHTJEV ZA HITNO POSTUPANJE

Sindikata KBC Zagreb zahtijeva da se po hitnom postupku:

- Izradi i donese **Pravilnik o poslovima, odgovornostima i uvjetima rada njegovatelja**, koji bi se primjenjivao u javnom i privatnom sustavu zdravstva i socijalne skrbi;
 - Uspostavi **strukturirani dijalog s poslodavcima i nadležnim tijelima** radi zaštite prava, zdravlja i sigurnosti njegovatelja te pronalaska održivih rješenja.
-

PROŠIRENO OBRAZLOŽENJE – stvarno stanje u praksi

Njegovatelji i pomoćni radnici koji obavljaju poslove njegovatelja **godinama upozoravaju na sustavno zanemarivanje i podcjenjivanje svog rada**. U praksi često obavljaju poslove izvan formalnih kompetencija, uključujući:

- prijevoz teško pokretnih i vitalno ugroženih pacijenata;
- rad bez odgovarajuće medicinske pratnje;
- istodobno pokrivanje više radilišta u jednoj smjeni;
- učestali rad bez prisustva medicinske sestre-tehničara;
- nadzor i koordinaciju stranih radnika čije kvalifikacije i jezična kompetencija nisu u skladu s nacionalnim standardima, što dodatno povećava opterećenje domaćih njegovatelja.

Takva organizacija rada predstavlja **ozbiljan rizik za sigurnost pacijenata i radnika** te ukazuje na duboke strukturne probleme u normativnom i organizacijskom okviru.

Dodatno, **važeci zakonodavni okvir ne sadrži jasne odredbe** koje bi definirale opis poslova, kriterije vrednovanja i uvjete rada njegovatelja. Ova pravna praznina omogućuje proizvoljna tumačenja i zloupotrebe, što je neprihvatljivo u sustavu koji skrbi o najranjivijim skupinama društva.

Posebno je problematično što **pri određivanju koeficijenta nije uzet u obzir različiti stupanj rizika radnog mjesta** (visok, srednji, nizak) niti dodatni izazovi povezani s mješovitim timovima domaćih i stranih radnika.

Slijedom toga, nužno je uvesti **stupnjevanje PUR sustava (1, 2, 3)** kako bi se osigurala objektivna i pravična valorizacija u skladu s načelom proporcionalnosti plaće stvarnom riziku i složenosti posla.

9. KUMULATIVNI RADNI ODNOS

Zdravstveni radnici u sustavu visokog obrazovanja često istodobno sudjeluju u kliničkom radu u bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama. U postojećem sustavu, kumulativni rad nije adekvatno priznat niti valoriziran, što dovodi do nejednakog tretmana u odnosu na kolege koji rade isključivo u kliničkom sustavu.

Primjerice, prvostupnik radiološke tehnologije koji radi u bolnici ostvaruje koeficijent 1,95, dok za isti rad u sustavu visokog obrazovanja prima koeficijent 1,70. Takva razlika ne odražava stvarnu složenost, odgovornost i rizik posla, te predstavlja jasnu nepravdu i kršenje načela jednakosti plaće za rad jednake vrijednosti.

Takva praksa krši:

- ustavno načelo jednakosti plaće za rad jednake vrijednosti (čl. 14. Ustava RH);
- načelo pravednog vrednovanja rada i profesionalnog doprinosa;
- te potiče odljeve stručnog nastavnog kadra iz javnog visokog obrazovanja prema drugim sektorima ili u inozemstvo.

PRIJEDLOG

1. Priznati kumulativni zdravstveni rad kao sastavni dio ukupnog radnog angažmana zdravstvenih radnika u sustavu visokog obrazovanja.
2. Uskladiti koeficijente plaća zdravstvenih radnika u sustavu visokog obrazovanja s onima u kliničkom sustavu, uz vrednovanje složenosti, rizika i odgovornosti.
3. Spriječiti diskriminaciju među zdravstvenim radnicima u različitim sustavima i smanjiti odljev kadra.
4. Dosljedno primijeniti načelo „jednake plaće za rad jednake vrijednosti“ te osigurati pravičnu valorizaciju rada prema složenosti, odgovornosti i riziku.

OBRAZLOŽENJE

Kumulativni angažman predstavlja dodatnu stručnu, organizacijsku i odgovornu obvezu koja izravno doprinosi kvaliteti nastave, obrazovanju novih generacija zdravstvenih djelatnika i sigurnosti pacijenata.

Bez adekvatne valorizacije dolazi do:

- nejednakog tretmana unutar javnog sektora,
- smanjenja motivacije i profesionalnog zadovoljstva nastavnog kadra,
- povećanog rizika od odljeva kadra i nestabilnosti sustava,
- narušavanja socijalne pravednosti i prava na dostojanstvenu plaću.

Uvođenjem normativnih korekcija osigurava se **pravična, transparentna i održiva valorizacija kumulativnog rada**, u skladu s ustavnim načelima jednakosti, socijalne pravednosti i profesionalne odgovornosti.

10. ZAKLJUČAK

PRIJEDLOG

Predložene izmjene i dopune Uredbe nužne su za:

- osiguranje pravednosti i transparentnosti sustava plaća, u skladu s člancima 14. i 55. Ustava RH;
- zadržavanje stručnog i visokoobrazovanog kadra u javnom zdravstvenom sustavu, smanjenje odljeva radne snage i sprječavanje diskriminacije;
- dugoročnu stabilnost, funkcionalnost i sigurnost zdravstvenog sustava, osobito u ustanovama nacionalnog i tercijarnog značaja, čime se štiti pravo građana na kvalitetnu i sigurnu zdravstvenu skrb.

ZAHTJEV ZA HITNO POSTUPANJE

Sindikato KBC Zagreb zahtijeva hitno postupanje nadležnih tijela u cilju:

- izrade i donošenja potrebnih izmjena i dopuna Uredbe;
- normativnog i financijskog uređenja radnih mjesta;
- dosljedne primjene načela „jednake plaće za rad jednake vrijednosti“ i pravične valorizacije rada u svim segmentima sustava.

Sindikato ostaje na raspolaganju za daljnji dijalog i stručnu suradnju radi konačnog usklađivanja normativnog i financijskog okvira sustava plaća.

S poštovanjem,

Tanja Leontić, predsjednica
SINDIKAT KBC ZAGREB
ured.sindikatkbczagreb@gmail.com
+385 91 209 5000

NA ZNANJE ČLANOVIMA VIJEĆA:

- **Damir Habijan, predsjednik Vijeća**, vijece.pp@mpudt.hr, ministar@mpu.hr
 - Zvonimir Frka-Petešić, predstavnik Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske
 - Višnja Tafra, predstavnica Ministarstva pravosuđa i uprave
 - Nikolina Milić, predstavnica Ministarstva pravosuđa i uprave2
 - Anita Zirdum, predstavnica Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
 - Hana Zoričić, predstavnica Ministarstva financija
 - Marija Pećanac, predstavnica Ministarstva zdravstva
 - Stipe Mamić, predstavnik Ministarstva znanosti i obrazovanja
 - Kristina Vlašiček Novoselec, predstavnica Ministarstva kulture i medija
 - Željko Prša, predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova
 - Andreja Metelko-Zgombić, predstavnica Ministarstva vanjskih i europskih poslova
 - Helga Svirčić, predstavnica Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine
 - **Kristina Radić Sudar/ Sanja Šprem**, predstavnica **Matrice hrvatskih sindikata**
mirela@matica-sindikata.hr; sanja.sprem@gmail.com
 - Darko Šeperić, predstavnik Saveza samostalnih sindikata Hrvatske
 - Katarina Rumora, predstavnica Nezavisnih hrvatskih sindikata
 - **Ministarstvo zdravstva**, kabinet@miz.hr
 - **Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike**
 - **Ministarstvo pravosuđa i uprave**, ministar@mpu.hr
 - **Ministarstvo financija**, kabinet@mfin.hr
-
- **Ured pučke pravobraniteljice**, Savska cesta 41/3, 10 000 Zagreb
info@ombudsman.hr